

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Historii dla klas IV – VIII

I Podstawa programowa kształcenia ogólnego

PZO z historii jest przeznaczone do nauczania tego przedmiotu w klasach 4-8 szkoły podstawowej. Zostało opracowane zgodnie z założeniami podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych z 14 lutego 2017 r. oraz ze Statutem Szkoły.

Kryteria oceniania zawarte w niniejszych Przedmiotowych Zasadach Oceniania są oparte na kształtowaniu kompetencji kluczowych, są obiektywne i odzwierciedlają rzeczywistą wiedzę, umiejętności i postawy uczniów określone w programie nauczania i podstawie programowej.

II Podręczniki i program nauczania

W roku szkolnym 2019/2020 nauka w klasach 4-8 będzie przebiegać według następujących programów i przy pomocy następujących podręczników:

klasa	Nazwa programu i autor	Tytuł podręcznika i autor
Klasy IV i VII	<i>Historia Program nauczania dla klas IV-VI</i> , Elżbieta Maćkowska	kl. IV: <i>M. Historia</i> , Pacholska, W. Zdziabek kl. VII: <i>Historia</i> , J. Ustrzycki, M. Ustrzycki
Klasy V, VI, VIII	<i>Program nauczania Historii w klasach 4-8 Szkoły podstawowej "Wczoraj i Dziś"</i> , Tomasz Maćkowski	kl. V: <i>Wczoraj i dziś</i> , G. Wojciechowski kl. VI: <i>Wczoraj i dziś</i> , B. Olszewska, W. Surdyk-Fertsch, G. Wojciechowski kl. VIII: <i>Wczoraj i dziś</i> , R. Śniegocki, A. Zielińska

III Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów

Pomiarowi osiągnięć uczniów podlegają trzy dziedziny: wiedza, umiejętności i aktywność. Każda z nich w równym stopniu wpływa na ocenę semestralną i roczną. Są one wystawiane na podstawie ocen cząstkowych, których każdy uczeń może otrzymać ok. 8 w semestrze (ale minimum 4 w klasach V-VIII oraz minimum 3 w klasie IV). Wszystkie oceny mają równą

wagę z wyjątkiem ocen z prac klasowych i za udział w konkursie, które mają wagę podwójną.

Odpowiedź ustna i pisemna

Ocenia się wiedzę faktograficzną oraz logikę wypowiedzi i poprawność językową. Aby uczeń czuł się swobodnie, może odpowiadać stojąc obok ławki, z wyjątkiem sytuacji gdy odpowiada przy mapie lub korzysta w trakcie odpowiedzi z tablicy. Uczniowie mają możliwość samodzielnej wypowiedzi, a pytania pomocnicze są zadawane dopiero w sytuacji, gdy uczeń nie radzi sobie z odpowiedzią. Oceniając prace pisemne, stosuje się metodę 0-1, tzn. prawidłowa odpowiedź oznacza przyznanie punktu, brak lub błędna odpowiedź oznacza brak punktu za dane zadanie. Jest to metoda czytelna i ułatwia ocenianie. Pytania mają najczęściej charakter testowy. Zadania są zróżnicowane, np. pytania wyboru, z luką, na dobieranie, pytania do tekstu źródłowego, mapy lub ilustracji.

Praca domowa

Decydujący wpływ na ocenę ma zawartość merytoryczna pracy domowej, mniej istotna jest strona estetyczna, zwraca się uwagę na błędy językowe, ale mają one mniejszy wpływ na ocenę. Zadania w zeszycie ćwiczeń są najczęściej rozwiązywane w trakcie trwania zajęć. W zasadzie unika się zadawania prac domowych, ponieważ istotne jest, aby realizowane zadania były rozwiązywane pod kontrolą nauczyciela, aby mógł on ingerować i pomagać uczniom w trakcie pracy.

Praca w grupie

Ocenianie poszczególnych uczniów jest zróżnicowane, pod uwagę bierze się indywidualny wkład ucznia w rozwiązywanie zadania postawionego przed grupą oraz współpracy ucznia z innymi uczniami.

Aktywność na lekcji

Zachęca się uczniów do aktywności, wypowiedziania własnych opinii, stawiania pytań, a na ocenę z aktywności nie ma negatywnego wpływu błędna odpowiedź, czy zadanie nielogicznego pytania.

Ocena pozalekcyjnej aktywności ucznia

Celująco ocenia się ucznia, który systematycznie wzbogaca swoją wiedzę, bierze udział w wyjątkowych przedsięwzięciach np. w realizacji projektu edukacyjnego lub w konkursach historycznych, przez co wzrasta motywacja uczniów do dalszej pracy, nawet w sytuacji, gdy uczeń nie odniesie sukcesu, liczy się sam udział.

IV Obszary aktywności ucznia oceniane na lekcjach.

Kryteria ocen

- 1) Na zajęciach uczniowie zawsze posiadają zeszyt ćwiczeń i podręcznik, które są ważnym źródłem wiedzy.
- 2) Zeszyt ćwiczeń jest powinien być prowadzony systematycznie i estetycznie. Są w nim wszystkie notatki i zadania domowe. Wykonane ćwiczenia podlegają ocenie.
- 3) W trakcie lekcji aktywni uczniowie mogą być ocenieni. Za pożądane formy aktywności może otrzymać ocenę lub plusa.
- 4) Każdy uczeń może samodzielnie wykonać różne prace dodatkowe, są one nieobowiązkowe, ale ma to, oczywiście, wpływ na otrzymanie oceny częściowej lub

- podniesienie oceny semestralnej.
- 5) Wszystkie prace klasowe są obowiązkowe.

Uczeń ma prawo raz w semestrze nie dopełnić swoich zobowiązań, ale też ma obowiązek w trybie pilnym uzupełnić zaległości. Swoje nieprzygotowanie uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją, w przeciwnym razie może on być odpytany, sprawdzony i oceniony. Nauczyciel ustalonym znakiem („-„ lub „np”) odnotowuje w/w fakt w dzienniku lekcyjnym. Brak pracy domowej, (w zeszytcie = brak zeszytu), niemożność odpowiedzi ustnej, brak zeszytu jest jednoznaczne z **nieprzygotowaniem do lekcji**.

W celu zapewnienia obiektywizmu stosuje się:

- a) ocenianie kształtujące,
- b) zróżnicowane formy oceniania,
- c) ocenianie jawne z uzasadnieniem,
- d) ocenie podlegać będzie stan wiedzy ucznia, a nie posiadane przez niego predyspozycje,

Ocenianie opiera się na:

- a) systematyczności,
- b) różnorodności stosowanych technik i metod oceny,
- c) jasnymi, zrozumiałymi dla ucznia kryteriami oceniania,
- d) w miarę potrzeb i możliwości – zindywidualizowanym monitorowaniem postępów uczniów,
- e) komunikatywnością pozwalającą na skuteczne informowanie uczniów i rodziców o postępach.

Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 29% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
30% - 49 % - dopuszczający
50% - 72% - dostateczny
73% - 85% - dobry
86% - 95% - bardzo dobry
96% - 100% - celujący

Klasa IV

Ocena	Kryteria
6 (celujący)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w pełni opanował program nauczania, -biegle posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego, omawiane wydarzenia potrafi przypisać datom, -opanował pojęcia historyczne oraz wiedzę na temat omawianych wydarzeń i postaci historycznych i współczesnych, -sprawnie posługuje się źródłami historycznymi i współczesnymi źródłami informacji, -twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia, zainteresowania, uczestniczy w konkursach historycznych, -aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, -potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł i informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną -potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swoich prac poznawczych, -zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo-skutkowe), -aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, jest otwarty na propozycje kolegów.
5 (bardzo dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy IV, -dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela, -aktywnie uczestniczy w lekcji, -postawione problemy i zadania rozwiązuje samodzielnie, -rozwiązuje zadania dodatkowe i potrafi zaprezentować ich wynik na forum klasy, -poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, -potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystać.
4 (dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował materiał, lecz ogranicza się do realizacji zadań zaplanowanych przez nauczyciela jako obowiązkowe, -posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego, najważniejsze wydarzenia potrafi przypisać datom, -opanował pojęcia historyczne oraz wiedzę na temat omawianych wydarzeń i postaci historycznych i współczesnych, samodzielnie formułuje krótką wypowiedź na ich temat oraz samodzielnie wykonuje zadania o umiarkowanym stopniu trudności; odpowiada na pytania do tekstu źródłowego, ilustracji, mapy i planu, wymagające elementarnej umiejętności ich analizy i interpretacji, w sposób przemyślany selekcjonuje

	<p>i gromadzi źródła historyczne, -wykonuje zadania zaplanowane przez nauczyciela jako obowiązkowe.</p>
3 (dostateczny)	<p>Uczeń: -nie w pełni opanował wiedzę i umiejętności wynikające z programu nauczania, -posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego, ale tylko niektóre wydarzenia potrafi przypisać datom, -w niepełnym stopniu opanował pojęcia historyczne oraz wiedzę na temat omawianych wydarzeń i postaci historycznych oraz współczesnych i na ich podstawie samodzielnie wykonuje proste zadania, -odpowiada na proste pytania do tekstu źródłowego, ilustracji, mapy i planu, -uchyla się od niektórych zadań zaplanowanych przez nauczyciela jako obowiązkowe.</p>
2 (dopuszczający)	<p>Uczeń: -posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki, -przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, -prace wykonuje chętnie, na miarę swoich możliwości, -konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.</p>
1 (niedostateczny)	<p>Uczeń: -nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki, -nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszyc zadań.</p>

Klasa V-VI

Ocena	Kryteria
6 (celujący)	<p>Uczeń: -systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek, -jest autorem pracy wykonanej dowolną techniką o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych, -zna dzieje własnego regionu, -aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, -zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanymi w czasie lekcji, -aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami, -wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją</p>

	-posługuje się poprawną polszczyzną uczestniczy w konkursach historycznych.
5 (bardzo dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy V-VI, -posiada wiedzę z dziejów własnego regionu, -sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji, -wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji, -samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami, -rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności, -potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą z zakresu historii i społeczeństwa, jak i przedmiotów pokrewnych.
4 (dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym, -zna najważniejsze wydarzenia z dziejów regionu, -potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji, -umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i problemy, -jest aktywny w czasie lekcji, -poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych.
3 (dostateczny)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy V, -zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu, -potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji, -potrafi wykonać proste zadania, -w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.
2 (dopuszczający)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają dalszej nauki, -przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności, -konstruuje krótkie dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.
1 (niedostateczny)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki, -nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

Klasa VII-VIII

Ocena	Kryteria
6 (celujący)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy VII-VIII, -potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, zna dzieje własnego regionu, -umie samodzielnie zdobywać wiedzę, -systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek, -potrafi sprawnie notować, -bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza historyczna, -aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, -zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny-skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawanymi w czasie lekcji, -aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami. Bierze odpowiedzialność za efekty pracy swojej i kolegów, -wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości, -potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, mającej podstawy w samodzielnie nabytej wiedzy.
5 (bardzo dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy VII-VIII, -posiada wiedzę z dziejów własnego regionu, -sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji, -wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji, -potrafi notować, -samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami, -bierze udział w konkursach historycznych, -rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności, -potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę z zakresu historii, jak również z przedmiotów pokrewnych.
4 (dobry)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym, -zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów regionu, -potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji, -umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i problemy, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, -jest aktywny w czasie lekcji, -poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych.

<p style="text-align: center;">3 (dostateczny)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy VII-VIII, -zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu, -potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji, -potrafi wykonać proste zadania, -w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.
<p style="text-align: center;">2 (dopuszczający)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ma poważne braki w zakresie przewidzianego programem materiału podstawowego, -potrafi wykazać się wybiórczą znajomością pojęć historycznych oraz wiedzą na temat niektórych wydarzeń i postaci historycznych i współczesnych oraz z pomocą nauczyciela na ich podstawie wykonuje proste zadania, -odpowiada na proste pytania do tekstu źródłowego i ilustracji, -uchyla się od wykonywania zadań zaplanowanych przez nauczyciela jako obowiązkowe.
<p style="text-align: center;">1 (niedostateczny)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nie opanował materiału objętego programem nawet w zakresie minimalnym, -wykazuje całkowity brak zainteresowania przedmiotem; -nie zna chronologii najważniejszych wydarzeń, podstawowych pojęć i postaci historycznych oraz współczesnych, nie potrafi sformułować prostej wypowiedzi, -nie potrafi czerpać informacji z podstawowych źródeł historycznych oraz ze współczesnych źródeł informacji; -nie wywiązuje się z powierzonych mu zadań, -nie jest w stanie wykonać zadania o najniższym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

VI Praca z uczniem ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi

Ocenie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi dokonywana jest z uwzględnieniem jego możliwości psychofizycznych i edukacyjnych. Uczeń taki ma zagwarantowane więcej czasu na przypomnienie, pracę własną, dyskretną pomoc nauczyciela, który naprowadza na prawidłowe odpowiedzi. Na zajęciach dodatkowych częściej powtarza i utrwala materiał z nauczycielem. U uczniów z dysleksją i dysgrafią ocenienia się wypowiedź pod względem wartości merytorycznej, nie bierze się pod uwagę błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych. Przy ocenie ucznia z wadą słuchu i wzroku uwzględnia się aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych. Głównym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych oraz stworzenie warunków do odniesienia sukcesu edukacyjnego przez uczniów.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających dostosowane kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
20% - 39% - dopuszczający
40% - 54% - dostateczny
55% - 70% - dobry
1% - 89% - bardzo dobry
90% - 100% - celujący

VII Zasady poprawiania ocen

Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły.

Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst. Uczeń może poprawić każdą ocenę niedostateczną w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania lub w terminie ustalonym przez nauczyciela i wówczas otrzymuje ocenę dodatkową.

VIII Sposoby gromadzenia informacji o osiągnięciach uczniów

Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Ocena wpisywana jest do dziennika lekcyjnego, dodatkowo może być wpisana do zeszytu ucznia. Prace pisemne uczniów są przechowywane przez rok przez nauczyciela prowadzącego lekcje z daną klasą.

Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci: 1) na najbliższych po sprawdzianie konsultacjach nauczycieli; 2) na zebraniach ogólnych; 3) podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem; 4) w innym terminie, po wcześniejszym skontaktowaniu się z nauczycielem w celu ustalenia terminu spotkania).

IX Sposób uzasadniania ocen bieżących, śródrocznych i rocznych

Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną poprzez ustne wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. W sytuacji wystawienia uczniowi oceny niedostatecznej na półrocze lub koniec roku szkolnego, uzasadnienia dokonuje się w formie pisemnej oraz przedstawia dyrekcji.

Nauczyciele historii.